

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a nem fenntartható halászatot engedélyező országok esetében alkalmazandó, a halállományok megőrzésére irányuló egyes intézkedésekről

(COM(2011) 888 final – 2011/0434 (COD))

(2012/C 229/21)

Előadó: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

2012. január 17-én az Európai Parlament, 2012. január 19-én pedig a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a nem fenntartható halászatot engedélyező országok esetében alkalmazandó, a halállományok megőrzésére irányuló egyes intézkedésekről

COM(2011) 888 final – 2011/0434 (COD).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2012. május 11-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2012. május 23–24-én tartott, 481. plenáris ülésén (a május 23-i ülésnapon) 149 szavazattal, 11 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

1.1 Az EGSZB teljes mértékben egyetért a rendeletjavaslattal és üdvözli, hogy az Európai Bizottság annak előterjesztéséről határozott, továbbá a rendeletjavaslat következetes alkalmazására biztat.

1.2 Az EGSZB úgy véli, hogy a rendeletjavaslat világosan meghatározza a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országokat. Véleménye szerint azonban a 3. cikk (1) bekezdése b) pontjának második albekezdésében a következő mondatrésznek kellene szerepelnie: „... olyan halászati tevékenységhez vezetnek, **amely nem biztosítja vagy nem teszi lehetővé, hogy az állomány elérje** a legnagyobb fenntartható hozamot hozó szintet ...”

2. Háttér

2.1 Az ENSZ 1982. december 10-i tengerjogi egyezménye (UNCLOS) és az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-i tengerjogi egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló és a hosszú távon vándorló halállományok védelmére és kezelésére vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló, 1995. augusztus 4-én kelt megállapodás (a továbbiakban: az ENSZ halállományokról szóló megállapodása) egyaránt együttműködést ír elő azon országok között, amelyeknek flottái halásszák az adott állományokat.

2.2 Az együttműködés a regionális halászati gazdálkodási szervezetek keretein belül alakítandó ki.

2.3 Amennyiben a regionális halászati gazdálkodási szervezeteknek nincs hatáskörük a kérdéses halállományok vonatkozásában, az együttműködést a halászatban érdekelt országok közötti *ad hoc* megállapodások segítségével kell lebonyolítani.

3. Bevezetés

3.1 A rendeletjavaslat azokat a harmadik országokat célozza, amelyek a maguk és az Unió számára közös érdekű halállo-

mányokat magában foglaló halászatban érdekeltek, és olyan halászati tevékenységet folytatnak a többi állam és az Unió meglévő halászati rendjének és/vagy jogainak, kötelességeinek és érdekeinek figyelembevétele nélkül, amely veszélybe sodorja az állományok fenntarthatóságát, és nem működnek együtt az Unióval ezek kezelésében.

3.2 Annak érdekében, hogy elősegítse ezeknek az országoknak a részvételét az állományok védelmében, a rendeletjavaslat rögzíti az Unió által elfogadandó meghatározott intézkedéseket.

3.3 Az intézkedések elfogadásának kereteit azzal a céllal állapítják meg, hogy azok garantálják az Európai Unió és a harmadik országok közös érdekű halállományainak hosszú távú fenntarthatóságát.

3.4 Ezen intézkedések alkalmazása érdekében a javaslat meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett egy ország lehetővé teszi a nem fenntartható halászatot, megállapítja ezen országok számára álláspontja ismertetésére és kiigazító lépések elfogadására vonatkozó jogát, rendelkezik az intézkedések környezeti, kereskedelmi, gazdasági és társadalmi hatásainak azok elfogadását megelőző vizsgálatáról, valamint az intézkedések gyors megszüntetéséről, amennyiben az adott ország meghozta a közös érdekű állományok védelméhez szükséges intézkedéseket.

3.5 Mivel az Európai Unió a halászati termékek jövedelmező célpiaca, különös felelőssége gondoskodni arról, hogy ezen országok betartsák együttműködési kötelezettségüket, ezért a rendeletjavaslat gyors és hatékony kereskedelmi eszközöket állapít meg azokkal az országokkal szemben, amelyek az állományok túlhalászatához vezető intézkedésekért és gyakorlato-
kért felelősek.

3.6 Ennek érdekében korlátozni javasolja mind a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok felelősségi körébe tartozó, közös érdekű állományok halászatát folytató hajók

által fogott haltermékek importját, mind az e hajók által igénybe vehető kikötői szolgáltatásokat, kivéve a rendkívüli sürgősség eseteit. Meg kívánja akadályozni továbbá, hogy az Unió halász-hajóit vagy az Unió halászati felszereléseit arra használják, hogy a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok felelősségi körében közös érdekű állományokat halásszanak velük.

3.7 A javaslat meghatározza az elfogadható intézkedéstípusokat és megfogalmazza azok alkalmazásának feltételeit, úgy, hogy objektív kritériumokon alapuljanak, költséghatékonyak legyenek, és megfeleljenek a nemzetközi jognak, különösen a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezménynek.

3.8 Továbbá a hatékony és következetes uniós fellépés biztosítása érdekében figyelembe veszi a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról szóló 2008. szeptember 29-i 1005/2008/EK rendeletben meghatározott intézkedéseket.

3.9 Végül, a rendelet egyforma feltételek melletti végrehajtása érdekében az Európai Bizottság úgy véli, hogy olyan végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni, amelyeket a vizsgálati eljárást lehetővé tevő végrehajtási jogi aktusként kell gyakorolni a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében.

3.10 Sürgős esetekben az intézkedések megszüntetéséről szóló határozatokat azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusként kell meghozni, szintén a fent említett ellenőrzési rendelet értelmében.

3.11 Az EGSZB maradéktalanul egyetért a rendeletjavaslatban foglalt intézkedésekkel.

4. A javaslat elemzése és az EGSZB észrevételei

4.1 Tárgy és hatály

4.1.1 A rendeletjavaslat harmadik országok halászattal kapcsolatos tevékenységeire és politikájára vonatkozó egyes intézkedések alkalmazásának keretét határozza meg az Európai Unió és az adott harmadik országok számára közös érdekű képviselő halállományok hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása céljából.

4.1.2 Ezért és az UNCLOS rendelkezéseinek megfelelően a javaslat tárgyát képezik mindazok a halállományok, amelyek hosszú távú fenntarthatósága az Európai Unió és e harmadik országok közös érdeke, és amelyek kezelését az Unió és az említett országok együttesen végzik.

4.1.3 A javaslat értelmében meghozott intézkedések minden olyan esetre alkalmazandóak lehetnek, amikor a közös érdekű állományok közös kezelése az Unióval való együttműködést megkívánja, ideértve azt is, amikor az együttműködés a regionális halászati gazdálkodási szervezeteken vagy hasonló testületen keresztül történik.

4.2 A nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok

4.2.1 Harmadik ország akkor tekinthető a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országnak, ha

4.2.1.1 e véleménytervezet 2.1. pontjában említett UNCLOS-rendelkezések maradéktalan betartása mellett nem működik együtt az Unióval a közös érdekű állományok kezelésében, és

4.2.1.2 nem vezetett be semmiféle halászati gazdálkodási intézkedést, vagy

4.2.1.3 ezen intézkedéseit más országok – beleértve az Európai Uniót is – jogainak, érdekeinek és kötelességeinek körütekintő figyelembevételével hozta meg, és e halászati gazdálkodási intézkedések olyan halászati tevékenységhez vezetnek, amelynek hatására az állomány a legnagyobb fenntartható hozamot hozó szint alá süllyed, az Unió által akár függetlenül, akár más országokkal együttműködve hozott intézkedéseket figyelembe véve.

4.2.1.4 az állomány legnagyobb fenntartható hozamot hozó szintjét az elérhető legjobb szakvéleményekre alapozva kell meghatározni.

4.2.2 Az EGSZB úgy véli, hogy a rendeletjavaslat világosan meghatározza a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országokat. Véleménye szerint azonban a 3. cikk (1) bekezdése b) pontjának második albekezdésében a következő mondatrésznek kellene szerepelnie: „... olyan halászati tevékenységhez vezetnek, amely **nem biztosítja vagy nem teszi lehetővé, hogy az állomány elérje** a legnagyobb fenntartható hozamot hozó szintet ...”

4.3 A nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országokkal kapcsolatban alkalmazható intézkedések

4.3.1 Az Európai Bizottság végrehajtási jogi aktusok formájában az alábbi intézkedéseket alkalmazhatja ezen országokkal kapcsolatban:

4.3.1.1 azonosíthatja a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országokat;

4.3.1.2 szükség esetén azonosíthatja azokat az adott hajókat vagy flottákat, amelyekre meghatározott intézkedések vonatkoznak;

4.3.1.3 kivethet mennyiségi korlátozást az Unióba importált, a közös érdekű állományból származó és a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő ország ellenőrzése alatt kifogott halakra

vagy olyan haltermékekre, amelyeket ilyen halakból készítettek, vagy amelyek ilyen halakat tartalmaznak; ez a korlátozás a bármely más országból az Unióba importált, a közös érdekű állományokból származó halakra és haltermékekre is kiterjed;

4.3.1.4 kivethet mennyiségi korlátozást az Unióba importált, az előző pontban leírt körülmények között kifogott, bármely kapcsolódó fajból származó halakra vagy olyan haltermékekre, amelyeket ilyen halakból készítettek, vagy amelyek ilyen halakat tartalmaznak; a közös érdekű állományokban a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő ország által végzett halászat során kifogott kapcsolódó fajokra vonatkozó importkorlátozás bármely egyéb országra kiterjed;

4.3.1.5 korlátozásokat vezethet be az Unió kikötőinek használatára vonatkozóan azokra a hajókra, amelyek a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő ország lobogója alatt a közös érdekű állományokat halásszák, és azokra a hajókra, amelyek vagy a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő ország lobogója alatt, vagy a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő ország engedélyével, más lobogó alatt álló hajók által kifogott, közös érdekű állományból származó halat és haltermékeket szállítanak; ezek a korlátozások – az UNCLOS ilyen esetekre vonatkozó rendelkezései értelmében és kizárólag csak az adott helyzet megoldásához feltétlenül szükséges szolgáltatások erejéig – nem érvényesek vis maior vagy végszükség esetén;

4.3.1.6 megtilthatja az Unió gazdasági szereplőinek, hogy ezen országok lobogója alatt hajózó bármilyen halászhajót vásároljanak;

4.3.1.7 megtilthatja, hogy az Unió halászhajóit ezen országok valamelyikének lobogója alá átlajstromozzák;

4.3.1.8 megtilthatja a tagállamok számára, hogy az ezen országokból származó gazdasági szereplőkkel bérszállításra történő rendelkezésre bocsátási megállapodásokat kössenek;

4.3.1.9 megtilthatja a tagállamok lobogója alatt hajózó halászhajók, illetve a közös érdekű állományok halászatához szükséges halászfelszerelések és tartozékok exportálását ezekben az országokba;

4.3.1.10 megtilthatja, hogy a tagállamok és a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok állampolgárai között magánjellegű kereskedelmi megállapodásokat kössenek annak érdekében, hogy az adott tagállam lobogója alatt hajózó halászhajó használhassa az adott országok halászati lehetőségeit, és

4.3.1.11 megtilthatja, hogy valamely tagállam halászhajói és az ezen országok lobogója alatt hajózó halászhajók közös halászati tevékenységet végezzenek;

4.3.2 Az EGSZB úgy véli, hogy ezen intézkedések összességének azzal az eredménnyel kell járnia, hogy a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok felhagynak ezzel a

gyakorlattal. Úgy véli továbbá, hogy a fentiek az Unió által meghozható leghatékonyabb intézkedések, ezért miközben üdvözlö, hogy az Európai Bizottság előterjesztette ezt a rendeletet – amely kibővíti és továbbfejleszti az illegális halászat elleni rendeletben foglalt intézkedéseket –, az Európai Bizottságot annak következetes és jogos ellenőrzés melletti alkalmazására buzdítja, és arra figyelmezteti, hogy még ha érkeznek is beadványok a Kereskedelmi Világszervezethez, nem szabad kétségbe vonnia a rendelet folyamatos alkalmazásának szükségességét, mivel ez az az eszköz, amely biztosíthatja az Európai Unió és a harmadik országok számára a közös érdekű halállományok hosszú távú fenntarthatóságát.

4.4 *A rendeletjavaslat értelmében meghozott intézkedésekre vonatkozó általános követelmények*

4.4.1 Az általános követelmények a következők:

4.4.1.1 a meghozott intézkedéseknek mindig kapcsolódniuk kell a közös érdekű állomány megőrzéséhez, és az Unió hajói által halászott, illetve az Unión belül termelt vagy fogyasztott olyan halfajokra – és a belőlük készült, valamint az ezeket tartalmazó termékekre – vonatkozó korlátozásokkal együtt kell hatályba lépniük, amelyekre a rendelet értelmében az intézkedéseket meghozzák. Ezek a korlátozások kapcsolódó fajok esetén csak akkor érvényesek, ha azokat a közös érdekű állományokban végzett halászat során fogják ki;

4.4.1.2 a meghozott intézkedéseknek meg kell felelniük az Unió által aláírt nemzetközi egyezményekben foglalt kötelezettségeknek, valamint minden vonatkozó nemzetközi jogi normának;

4.4.1.3 a meghozott intézkedéseknek figyelembe kell venniük az illegális halászatról szóló 1005/2008/EK rendelet értelmében már meghozott intézkedéseket;

4.4.1.4 a meghozott intézkedések nem válhatnak az ugyanolyan feltételekkel rendelkező országok közötti hátrányos megkülönböztetés vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozásának eszközévé, és

4.4.1.5 az intézkedések alkalmazása során az Európai Bizottságnak értékelnie kell azok környezeti, kereskedelmi, gazdasági és társadalmi hatásait.

4.4.1.6 Az elfogadott intézkedéseknek rendelkezniük kell az illetékes hatóságok általi alkalmazásukhoz szükséges megfelelő rendszerről.

4.4.2 Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy e követelmények ésszerűek, ezért egyetért azokkal.

4.5 *Az intézkedések elfogadását megelőző követelmények*

4.5.1 Amennyiben a javaslatnak megfelelően intézkedések foganatosítása válik szükségessé, az Európai Bizottság erről előzetesen értesíti az érintett országot, tájékoztatja az intézkedések okairól és leírja azokat a lehetséges intézkedéseket,

amelyek a rendelet szerint ezzel kapcsolatban foganatosíthatók, egyúttal értesíti az adott országot arról, hogy az intézkedések alkalmazása előtt lehetősége van írásban válaszolni az értesítésre és orvosolni a helyzetet.

4.6 Az intézkedések alkalmazásának időtartama

4.6.1 A meghozott intézkedések alkalmazását be kell fejezni, amikor a kérdéses ország az Unióval és ha indokolt, más érintett országokkal egyeztetve meghozta a megfelelő kiigazító intézkedéseket, amelyek nem ássák alá az EU által az érintett halállományok megőrzése érdekében akár függetlenül, akár más országokkal együttműködve meghozott intézkedések hatásait.

4.6.2 Az Európai Bizottságnak végrehajtási jogi aktusok segítségével meg kell határozni, hogy teljesültek-e az országgal előzetesen egyeztetett feltételek, és határozni kell a megfelelő intézkedések alkalmazásának megszüntetéséről.

4.6.3 Előre nem látható gazdasági vagy társadalmi zavarral kapcsolatos, megfelelően indokolt rendkívüli sürgősség esetén az Európai Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, amelyekkel a meghozott intézkedések alkalmazását megszüntetik.

4.6.4 A rendelet helyes alkalmazása érdekében az Európai Bizottságot a tagállami ellenőrzési mechanizmusokról szóló 182/2011/EU rendelet értelmében meghatározott bizottság segíti.

4.6.5 Az EGSZB támogatja a meghozott intézkedések megszüntetésének megállapított módját, és – különösen a fejlődő országok esetében – ésszerűnek tartja a megszüntetés sürgősségi okok miatti azonnali végrehajtását.

Kelt Brüsszelben, 2012. május 23-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Staffan NILSSON
